



# Indholdsfortegnelse

<b>Program 1: Kompetencer i verdensklasse .....</b>	<b>4</b>
<b>Tema: Erhvervsrettet innovation .....</b>	<b>5</b>
Blogs	5
Elevundervisning på HTX	6
Erhvervsrettet innovationspanel	7
Google IO Extended	8
Incubator	9
Innovationsgruppe	10
Innovativt praktikum	11
Sommerhøjskole med virksomheder	12
Tværdisciplinær innovation	13
Vurdering af innovative kompetencer og performance	14
<b>Tema: Talent og motivation .....</b>	<b>15</b>
Accelereret studieforbøb	15
Apps i undervisningen	16
De talentfulde	17
Kollegial supervision	18
Logbog	19
Makkersystem	20
Praktisk teoriundervisning	21
Styrkelse af tværprofessionel didaktik	22
Talenthold på grundforløb	23
Talentspotting og undervisningsdifferentiering	24
Teamorganiseret undervisning	25
<b>Tema: Fag og faglighed på nye måder .....</b>	<b>26</b>
EUX - tværfagligt projektforløb	26
Video-instruktion	27
<b>Program 2: Nye samspilsformer mellem uddannelse og erhverv .....</b>	<b>28</b>
<b>Tema: Nye samarbejdsformer mellem virksomheder og uddannelse .....</b>	<b>29</b>

Clusters mellem praktikvirksomheder	29
Eleven som aktør i praktikpladssøgningen	30
Jobswop	31
Sektorafhængig vejledning i praktikken	32
Uddannelsesplanlægning og virksomhedspraktik	33
SMV-klar	34
Udvikling af portefolio-progression mellem praksis og uddannelse	35
<b>Tema: Praksislæring på nye måder .....</b>	<b>36</b>
Den autentiske problemstilling	36
Nærtransfer og praksislæring ved digitale teknologier og læringsstile	37
Peer learning med integreret vurderingsværktøj	38
Virtuel læring for sterilassistenter i meritforløb	39
Virtuelt læringsrum til refleksion	40
<b>Program 3: Den eksperimenterende organisation .....</b>	<b>42</b>
<b>Tema: Kvalitet og styring med afsæt i praksis .....</b>	<b>43</b>
Antropologisk undersøgelse om fastholdelse og frafald	43
<b>Tema: Nye ledelsesformer og samarbejdsrelationer .....</b>	<b>44</b>
Ambassadører som oversættere	44
Faglige fællesskaber	45
Fagligt fællesskab	46
Implementeringsmodel	47
Ledelse på kerneydelsen	48
Netværksledelse	49
Nye ledelsesformer og samarbejdsrelationer	50
Nyeste viden ind i undervisningen	51
Samarbejdsdrevet innovation på tværs	52
<b>Program 5: Nye karriereveje .....</b>	<b>54</b>
<b>Tema: Nye vejledningsformer .....</b>	<b>55</b>
Afklaringsforløb på adgangsbeholdende uddannelser	55
Fra EUD til videregående uddannelse	56
Personligt entreprenørskab	57
Mødeledelse for studerende	58
Studievejledning i klasserummet	59
Ung-til-ung-vejledning via Facebook	60



# Program 1:

## Kompetencer i verdensklasse

---

# Tema: Erhvervsrettet innovation

## Blogs

---

Eksperimentet gennemføres af Metropol på Global Health Nutrition. Eksperimentet er i evalueringsfasen og er et langt eksperiment.

---

I eksperimentet har man arbejdet med, hvordan inddragelse af brugen af sociale medier (her blogs) kan skabe et virtuelt rum for videndeling på tværs af landegrænser.

### Hypotese

*Der skal være et tydeligt fagligt, professionelt og meningsfuldt formål med inddragelse af ny teknologi (her et socialt medie) for at motivationen for at bruge mediet er til stede. Ny teknologi giver endvidere mulighed for at skabe nye transparente læringsrum i forhold til de studerende og praksis.*

### Aktiviteter

Blogs som alternativ til traditionelle praktikrapporter, kræver teknisk introduktion samt nye former for feedback fra underviserne og nye vurderingskriterier. De studerende i praktikken blogger om deres praktikophold og de øvrige studerende får et solidt indblik i potentielle praktikker og efterfølgende jobmuligheder.

Det fælles virtuelle læringsrum skaber mulighed for nærhed i praktikperioden, samtidig med at læreprocesserne kan faciliteres og kvalificeres løbende, hvilket før var umuliggjort på grund af geografiske afstande.

### Resultater

Det meningsgivende formål (blog om praktik) skaber motivation for udfoldelse og brugen af teknologien.

Der stilles skærpede krav til de studerende, hvilke af de studerende opleves, som medvirkende til øget motivation. Opgavekravene fordrer aktiv deltagelse hvilket igen øger kompetencerne omkring brugen af sociale medier. Det stiller nye krav til undervisernes faglige kompetencer i form af tekniske kompetencer og tilrettelæggelse af nye feedbackformer og vurderingskriterier.

Det virtuelle læringsrum åbner endvidere op for praksis set med de studerendes øjne og kan danne en ny fællesplatform, som kan inddrages i efterfølgende teorireferencer.

## Elevundervisning på HTX

---

Eksperimentet gennemføres af TEC på HTX.  
Eksperimentet er i gennemførselsfasen og er et kort eksperiment.

---

I Eksperimentet har undervisere fra TEC HTX arbejdet med at styrke HTX-elevers innovationsfaglighed. Dette er gjort ved at eleverne på HTX først selv er blevet undervist i en innovativ model, hvorefter de har undervist andre elever fra TEC og folkeskolen i innovation.

### Hypotese

*Elever oplever øgede innovations- og formidlingskompetencer samt øget motivation gennem undervisning af andre elever.*

### Aktioner

Eleverne i en HTX-klasse skal i samarbejde med lærerne udvikle undervisningsforløb som eleverne skal gennemføre for andre TEC-elever og for folkeskoleelever.

Før eleverne skal undervise, bliver de selv undervist i en innovationsmodel. Her skal de blandt andet arbejde med ideudvikling.

I elev-til-elev-undervisningen sætter HTX-eleverne fokus på at undervise andre elever i at arbejde med ideudvikling i det kreative rum samt de værktøjer der hører til her. Derudover underviser de også eleverne i at arbejde i det innovative rum og det entreprenante rum.

### Resultater

Undervisningen og dataindsamlingen foregår ultimo 2013. Herefter vil data blive evalueret.

## Erhvervsrettet innovationspanel

---

Eksperimentet gennemføres af TEC på SSIT hovedforløb elektrikeruddannelsen (SSIT EL). Eksperimentet er i gennemførselsfasen og er et kort eksperiment

---

I eksperimentet vil medarbejdere på SSIT EL udvikle samarbejdet med arbejdsgivere, arbejdstagere og fagligt udvalg. Samarbejdet skal øge interessenternes ejerskab for uddannelsen, deres bidrag til, samt bevidsthed om elevernes innovative slutkompetencer. Dette sker bl.a. ved at underviserne arbejder med en interessentmodel i forhold til innovation, som blandt andet inkluderer aftagerne af den uddannede arbejdskraft.

### Hypotese

*En målrettet afklaring af aftagernes behov for innovative slutkompetencer hos elever/lærlinge vil have væsentlig betydning for den succes, kvalitet og værdi, som integration af innovation vil få i uddannelserne.*

### Aktioner

Der bliver sammensat et innovationspanel bestående af beslutningstagere og meningsdannere inden for elbranchen, herunder repræsentanter fra organisationsfolk, faglige udvalg, ejere af virksomheder, lokale uddannelsesudvalg samt ledende medarbejdere på uddannelsen.

Innovationspanelet mødes cirka fire gange årligt, hvor de på baggrund af oplæg diskuterer følgende: Elever og lærlinges innovative slutkompetencer, eksamensformer, der tilgodeser innovation som faglighed, eksperimenter om innovation mm.

### Resultater

Aktionerne med innovationspanelet gennemføres medio 2014. Herefter vil de data der er indsamlet blive evalueret.



## Google IO Extended

---

Eksperimentet gennemføres af DTU-Diplom.  
Eksperimentet er i evalueringsfasen og er et kort eksperiment.

---

I eksperimentet afholder DTU undervisning om natten for interesserede studerende.  
Udgangspunktet for undervisningen er en livetransmission fra San Francisco via Google IO Extended.

### Hypotese

*Vi kan, uanset hvilket sted vi er, få udbytte af den nyeste viden, uden vi på forhånd skal forberede os på det. Vi antager også, at vi ved nye undervisningsrammer og en ny form for blended learning, kan motivere de studerende og udvikle en praksis, der gør, at vi altid kan bruge og få adgang til den nyeste viden undervisningen og kan udfordre organisationen til at tænke i nye baner i forhold til formidlingen.*

### Aktioner

DTU har afholdt undervisning for interesserede deltagere på diplomuddannelsen og ingeniørstuderende. Undervisningen foregik om natten og tog udgangspunkt i en livetransmission om det nyeste som Google – Android – har at byde på. Derefter var der efterfølgende diskussion på baggrund af udsendelsen faciliteret af Jacob Nordfalk, som er forfatter til flere udgivelser om Java-programmering.

### Resultater

Observationer af eksperimentet viste en stor interesse for undervisningen blandt de studerende, på trods af at det foregik om natten, og på trods af at der var frivilligt fremmøde.

Desuden peger eksperimentet på, at man på trods af et ukendt og eventuelt irrelevant indhold i livetransmissionen, kan få deltagerne til at blive, hvis faciliteringen af undervisningen er god og udført af en kendt person fra branchen.

Eksperimentteamet konkluderer, at live-indslag vil være svær at bruge i almindelige undervisningsrammer.

## Incubator

---

Eksperimentet gennemføres af TEC på HTX.  
Eksperimentet er i gennemførselsfasen og er et kort eksperiment.

---

I dette eksperiment arbejder undervisere på TEC HTX med at skabe større kreativitet, innovation og iværksætteri blandt eleverne i en klasse.

Med inspiration fra en medarbejdermodel hos Google skal eleverne arbejde med et projekt, som er defineret af dem selv, og som udspringer af deres egne interesser og passion.

Eleverne skal arbejde med eksterne partnere i projektet, der skal arbejde med en reel problemstilling, gå på tværs af fagene på skolen, have et eksternt sigte og dermed også skabe værdi udenfor skolen.

### Hypotese

*Elever, der arbejder med selvvalgte elevdefinerede projekter, er mere motiverede i deres skolegang og arbejder kreativt og innovativt med det faglige indhold. De vil få den energi og motivation, som iværksættere lægger for dagen.*

### Resultater

Undervisningen og dataindsamlingen foregår ultimo 2013. Herefter vil data blive evalueret.

## Innovationsgruppe

---

Ekspirimentet gennemføres af CPH WEST på smedeuddannelsens hovedforløb 1 og 2. Ekspirimentet er i gennemførselsfasen og er et kort ekspiriment.

---

I Ekspirimentet har undervisere fra CPH West arbejdet med, at eleverne i smedeafdelingen bliver mere selvstændige og fokuserer mere på udvikling af nye produkter, mere klar over metoder og værktøjer, som de kan bruge til at tage deres egen indsats op til overvejelse og generelt blive mere entreprenante.

### Hypotese

*Ved at facilitere et frirum for elevers arbejde med udvikling af innovative kompetencer, kan vi fremme disse.*

### Aktioner

Der bliver arbejdet med udgangspunkt i KIE-modellen.

### Resultater

Ekspirimentet er i gennemførselsfasen. Derfor er der endnu ingen resultater.

## Innovativt praktikum

---

Eksperimentet gennemføres af TEC på hovedforløbet på Bygningssmaleruddannelsens 2. fagklasse. Eksperimentet er i gennemførselsfasen og er et langt eksperiment.

---

I eksperimentet arbejder undervisere fra maleruddannelsen på TEC med et praktikum, der skal tydeliggøre behovet for innovativ tænkning i virksomhederne og dermed bidrage til at eleverne fremover både kan tænke og italesætte innovation som en del af deres dagligdag og opleve forandringsprocesser som et hjælperedskab. Dette gøres ved at inddrage virksomheder i samarbejde om innovation.

### Hypotese

*Hvis vi så tidligt som mulig gør eleverne bevidste om det at arbejde med innovation som en del af hverdagen, så vil vi opnå, at de - ikke bare i forhold til en problemformulering i deres praktikum, men også i deres praktiske arbejde - vil tænke på muligheder for forbedringer i arbejdsprocesser, salgsmetoder og logistik.*

### Aktioner

Eleverne skal 14 dage inden start på 3. fagklasse aflevere et praktikum indeholdende innovative aspekter til fagskolen. Målet er, at dele af den teoretiske undervisning kan relateres til elevens praktiske arbejde.

De første aktioner med elever er gennemført i ultimo 2013. Det første forløb var planlagt til at finde sted på et hold, i 21 lektioner henover 3 dage. Her blev der undervist i begrebet innovation og iværksat en række øvelser, for at understøtte elevernes læringsproces i begrebet innovation. Der blev arbejdet med forskellige innovative undervisningsmetoder som fx. spil, stafetløb, narrative fortællinger, brainstorm, hands-on-øvelser mv.

### Resultater

Foreløbigt er der indikationer på, at de gennemførte aktioner ikke har bidraget så meget til at skabe mening for eleverne, omkring det at arbejde med innovation i praktikum, som det er ønsket.

På baggrund af disse første erfaringer med innovation i praktikum bliver der lavet en justering af aktionerne i næste afprøvning. Her vil mestre/svende og lærlinge mødes inden opstart på 3. fagklasse til et møde omkring innovationen og deres praktikum. Formålet med dette møde er, at kunne skabe endnu større mening omkring det at arbejde med innovation i praktikum blandt eleverne.

## Sommerhøjskole med virksomheder

---

Eksperimentet gennemføres af DTU - Diplomuuddannelsen i Center for Videreuddannelse. Eksperimentet er i evalueringsfasen og er et langt eksperiment.

---

I Eksperimentet har studerende på DTU Diplom arbejdet sammen med virksomheder om løsning af 'virkelige' udfordringer i virksomheden.

### Hypotese

*Ved at lade studerende og aftarere arbejde sammen om løsning af real-problemer i virksomheden, får de studerende et stort læringsudbytte, og der skabes et rum for innovative løsninger, samarbejde og gensidig anderkendelse.*

### Aktioner

I eksperimentet har man afholdt tre dages undervisning i innovation for 14 studerende og tre virksomheder. Dernæst har de studerende arbejdet med løsning af virksomhedernes konkrete problemer og afleveret deres løsning til virksomhederne.

### Resultater

På baggrund af interviews med de deltagende virksomheder og spørgeskema til de studerende, indikerer eksperimentet, at der har været stor tilfredshed med samarbejdet. De studerende synes det har været spændende at arbejde med virksomhederne og har haft stor motivation. Også virksomhederne er tilfredse og har været meget aktive i forløbet i kontakten til eleverne.

Eksperimentet har skabt værdi for de medvirkende virksomheder, og på DTU er der et ønske om at lave flere lignende samarbejder.

## Tværdisciplinær innovation

---

Eksperimentet gennemføres på DTU Diplom med studerende fra elektronik, maskin og innovation og proces.

Eksperimentet har afsluttet evalueringsfasen og er et kort eksperiment

---

I dette eksperiment arbejder undervisere på DTU Diplom med at undersøge, om det at arbejde i tværfaglige teams i samarbejde med virksomheder og med brug af innovationsmetoder, virker mere motiverende på de studerende end et projektstudie. Parallelt med dette undersøger eksperimentteamet også, om der kan ske en produktudvikling samtidig med at der skabes øget motivation.

### Hypotese

*Vil et virkeligt problem givet af en virksomhed kunne løses mere optimalt ved et tværfagligt team af studerende og Integration af flere fagligheder samt innovationsmetoder? Vil de få større indblik i økonomi? Og virker denne form mere motiverende på de involverede studerende end et projektstudie?*

### Aktioner

Den virksomhed, som har været med i eksperimentet, har løbende sparet med de studerende om ideer. Derudover har der også løbende været møder, tekniske udfordringer er blevet drøftet, og der er blevet udarbejdet med ideer til løsninger.

### Resultater

Der er en prototype klar for at arbejde med tværdisciplinær innovation. Eksperimentteamet har gjort sig den erfaring, at der ved samarbejde med en ekstern partner skal være en klar forventningsafstemning mellem virksomhed, studerende og vejledere. Et videnskupon kan muligvis bruges i sådant et samarbejde.

Derudover har eksperimentet også betydet en øget grad af vidensdeling de studerende imellem. Her har blandt andet nogle af de studerende fra eksperimentet videreformidlet deres projekt om forretningsforståelse og business cases til de øvrige elektronik-studerende.

## Vurdering af innovative kompetencer og performance

---

Eksperimentet gennemføres af KEA på Design/business.  
Eksperimentet er i gennemførselsfasen og er et kort eksperiment.

---

I eksperimentet arbejder undervisere på E-design på KEA med at udvikle en ny prøveform, der afspejler det innovative og entreprenante sigte med uddannelsen, og bidrager til, at de studerendes innovative kompetencer (herunder deres performance) bliver tydeligere for både de studerende selv, for undervisere og censorer.

### Hypotese

*Ved at der bliver defineret klare retningslinjer for læringsmål, samt for hvordan undervisere kan vurdere og evaluere innovationskompetencer, kan vi sikre, at vi kan evaluere om de studerende har tilegnet sig de kompetencer og læringsmål, der er beskrevet i studieordningen.*

*Ved at lade prøveformen til vores førsteårs eksamen afspejle de entreprenante og innovative kompetencer, får vi prøvet og evalueret des studerendes evner på disse områder.*

Der skal desuden i eksperimentet udvikles og afprøves værktøjer, der kan anvendes til at evaluere de studerendes evner inden for disse områder

### Aktioner

Eksperimentet er begyndt med en analyse af, hvordan innovationskompetencer og præsentationskompetencer bliver afprøvet og evalueret i eksamenssituationen. Dette er sket gennem observationer af eksaminer, samt ved at se på eksamensvejledning, studieordning, fagbeskrivelser, kompetencer og læringsmål.

Underviserteamet har desuden arbejdet med at definere, hvad innovation er, definere tydelige og målbare kompetencekrav inden for dette, italesætte disse løbende overfor de studerende, samt at arbejde med hvordan disse kompetencer kan måles til eksamen.

### Resultater

De gennemførte observationer viste, at innovation fylder meget lidt til de studerendes førsteårs eksamen. Derudover blev det bekræftet, at underviserne efterspørger en fælles definition på innovation.

Der er blevet formuleret et 'manifest', der rummer e-designs definitioner på innovation, innovationskompetencer, en oversigt over teori, modeller, litteratur samt et idekatalog med en masse forslag til, hvordan underviserne kan undervise i og vurdere innovationskompetencer.

Uddannelsen arbejder videre med eksperimentet gennem flere aktioner med fokus på, hvordan de studerendes innovative kompetencer kan blive tydeligere, og i øget grad sikrer, at innovationsteori og -begreber bliver inddraget i førsteårs eksamen.

# Tema: Talent og motivation

## Accelereret studieforløb

---

Eksperimentet gennemføres af Metropol på Radiografuddannelsen. Eksperimentet er i implementerings og -spredningsfasen og er et kort eksperiment.

---

Eksperimentet retter fokus mod udvikling og afprøvning af tilbud til de særligt motiverede og talentfulde studerende. Eksperimentet skal på særlig vis udfordre, således at motivation og lysten til at lære øges hos de ressourcestærke studerende.

### Hypotese

*Når studerende spottes med særlige ressourcer kan de - ved at gennemgå et specielt pædagogisk tilrettelagt klinisk forløb – gennemføre to moduler på den halve tid med mindst samme faglige resultat, som øvrige studerende. Derved kan de gennemføre uddannelsen på kortere tid end normeret.*

### Aktioner

Eksperimentteamet har udvalgt to studerende med særlige personlige og faglige forudsætninger. For disse to studerende er der udviklet et komprimeret uddannelsesforløb, hvortil der er knyttet en fast klinisk vejleder/underviser, der følger og understøtter den enkelte studerende gennem løbende refleksion og evaluering i forhold til vekselvirkningen mellem teori og praksis.

### Resultater

De foreløbige resultater viser, at selv meget talentfulde studerende i optimalt tilrettelagte accelererede pædagogiske forløb, har en indbygget grænse for at optage læring. At omsætte viden til kompetencer er en proces, der kræver øvelse og tager tid.



## Apps i undervisningen

---

Eksperimentet gennemføres af TEC på grundforløbet på Data.  
Eksperimentet er i gennemførelsesfasen og er et langt eksperiment.

---

Eksperimentet går ud på at lære eleverne at være på forkant med teknologi og Innovation med udvikling af Apps som omdrejningspunkt.

### Hypotese

*Udvikling af innovative undervisningsformer, hvor der inddrages brug af Smartphones, vil fremadrettet kunne fastholde eleverne i deres uddannelse.*

*Vi antager også, at inddragelse af udvikling af Apps vil udvikle nye undervisningstilgange, som vil øge lysten til at lære og uddanne sig.*

### Aktioner

Eleverne i fire grundforløbsklasser arbejder med at udvikle Apps. Med apps som omdrejningspunkt arbejder eleverne med hele forretningsprocessen - fra ideskabelse til udvikling af det færdige produkt.

Eleverne har netop deltaget i et kickoff-seminar, hvor Microsoft har faciliteret en workshop med 120 elever, hvor de udvikler deres ide. Eleverne arbejder herefter i fire-otte uger med deres ide. Eksperimentet afsluttes med et 'hackaton', hvor eleverne går i teams og udvikler deres 'firma' og selve app'en.

Teams sammensættes på tværs af kompetencer, så teamet består af elever med forskelligt potentiale og således understøttes det, at den enkeltes potentiale udnyttes. De bedste ideer sendes videre til store nationale og internationale konkurrencer.

### Resultater

Eksperimentet er i gennemførelsesfasen, og er endnu ikke evalueret.

## De talentfulde

---

Eksperimentet gennemføres af CPH West på hoved- og grundforløbet på frisøruddannelsen. Eksperimentet er i gennemførelsesfasen og er et langt eksperiment

---

I eksperimentet tilbydes særligt talentfulde frisørelever ekstra undervisning på et højere niveau.

### Aktioner

På CPH West har man i forrige periode udarbejdet et talentspotting-værktøj. Med udgangspunkt i dette værktøj har eksperimentteamet spottet en gruppe særlig talentfulde frisørelever fra både grund- og hovedforløb. Disse elever tilbydes at deltage i et fælles forløb fire timer ugentlig, hvor de modtager undervisning på et højere niveau og forberedes til at deltage i konkurrencer og lignende.

Der indgår også en virksomhed i eksperimentet.

### Resultater

Eksperimentet er i gennemførelsesfasen og er endnu ikke evalueret.

De foreløbige resultater indikerer imidlertid, at sociale kompetencer, vilje og interesse for faget fremfor fagfaglige kompetencer har større betydning for udviklingen af den enkeltes talent. Dette har overrasket eksperimentteamet, der på denne baggrund vil udvikle nye talentspotting-værktøjer.

## Kollegial supervision

---

Ekspirimentet foregår på SOSU C.  
 Ekspirimentet er i implementerings- og spredningsfasen og et kort ekspiriment.

---

I ekspirimentet modtager undervisere kollegial supervision med henblik på at minimere vanskelige og udfordrende situationer i undervisningen.

### Hypotese

*Vi vil undersøge om kollegial supervision giver lærerne flere professionelle relations-værktøjer til at forbedre klasserumsledelse og vejledning, og dermed øget trivsel og læring blandt eleverne.*

### Aktioner

I ekspirimentet indgår to undervisergrupper fra SOSU C. Hver gruppe mødes tre gange på hver halvanden time hver anden uge. På disse seancer arbejdes der med den kollegiale supervision ud fra de samme supervisionsmetoder og med samme person som procesvejleder.

I ekspirimentet er der arbejdet med en metode, hvor en fokuspersion bliver interviewet af procesvejlederen, og hvor problemstillingen bliver klarlagt, samt hvad fokuspersionen ønsker hjælp til. De øvrige deltagere deles i 2 reflekterende teams, med opgaven at tale om problemstillingen uden at komme med løsningsforslag. Det kan være at finde metaforer for problemstillingen, eller hvilke ressourcer man ser hos fokuspersionen.

### Resultater

Et flertal af deltagerne har oplevet et positivt udbytte mens enkelte oplevede et lille udbytte. Over halvdelen af deltagerne synes, at de efter forløbet, i højere grad end før, oplever at de reflekterer over kontakten til eleverne.

Deltagerne vurderer, at kollegial supervision opfylder et behov for at dele og i fællesskab reflektere over vanskelige situationer med elever. Kollegial supervision er en metode, der positivt udvikler undviserne til i højere grad at møde og motivere elever.

## Logbog

---

Eksperimentet gennemføres af SOSU C på både grundforløbsklasser og hovedforløbsklasser. Eksperimentet er i gennemførelsesfasen og er et langt eksperiment.

---

Eksperimentet handler om at bruge logbogen som et pædagogisk læringsredskab, hvor eleverne bliver bevidste om deres eget potentiale.

### Hypotese

*Hvis logbogen integreres i den daglige undervisning, så vil eleverne opleve en øget motivation og bevidstgørelse af deres talentudvikling*

### Aktioner

Eksperimentet udføres i en forsøgsklasse. Eleverne skal som en del af undervisningen beskrive forventninger, før-refleksioner og efterrefleksioner i forhold til fag, emner og læring. Eleverne kan anvende en elektronisk logbog, hvor de kan bruge billeder, lydfiler mm. eller en logbog i mappeform. Logbogen skal anvendes enten i den daglige undervisning eller i forbindelse med fag/emner, der strækker sig over flere dage.

### Resultater

Eksperimentet er i gennemførelsesfasen og er endnu ikke evalueret.

## Makkersystem

---

Eksperimentet gennemføres af UU København på Datagrundforløbet på TEC. Eksperimentet er i gennemførselsfasen og er et langt eksperiment

---

I Eksperimentet har UU-vejledere arbejdet med at styrke elevernes motivation ved at etablere elevmakkerskaber i en nystartet grundforløbsklasse.

### Hypotese

*Introduktion/etablering af et makker-system vil styrke den sociale trivsel på et EUD-grundforløb og dermed øge motivationen og mindske frafaldet*

### Aktioner

I eksperimentet har UU-vejledere inddelt eleverne i elevmakkerskaber fra første dag. Klassen er desuden oprettet som Facebook-gruppe inden uddannelsesstart, hvor eleverne kommunikerer med hinanden samt med vejlederne.

Eleverne har blandt andet skulle arbejde sammen med hinanden og sidde ved siden af deres makker i undervisningen. Eleverne har også fået som udfordring, at de skal kontakte makker, hvis de er syge.

Derudover er der afholdt forskellige fælles aktiviteter, der har haft til formål at styrke klassesammenholdet som fx samarbejdsøvelser, og vejledning der sætter særligt fokus på koblingen mellem undervisning og virksomheder.

### Resultater

Efter fire ugers introforløb indikerer eksperimentet, at det systematiske arbejde med makkerskab har en positiv effekt på motivation, fastholdelse og trivsel. De 24 elever, der deltog i eksperimentet, er stadig i uddannelse efter fire ugers introforløb.

Derudover viser evaluering af elevernes introforløb, at alle 24 elever vurderer, at de har haft en god opstart på uddannelsen, og at de trives i skolemiljøet

Eksperimentet fortsætter til eleverne afslutter deres grundforløb.

## Praktisk teoriundervisning

---

Eksperimentet gennemføres af TEC på meritforløbet på rengøringsteknikeruddannelsen og på grundforløbet.

Eksperimentet er i gennemførselsfasen og er et langt eksperiment.

---

I eksperimentet arbejder underviserne på serviceassistentuddannelsen med at udvikle og afprøve nye induktive undervisningsformer i teoriundervisningen for både grundforløb og merithold.

### Hypotese

*Brugen af nye induktive undervisningsformer i teoriundervisningen vil fremme og styrke elevernes motivation. Når elevernes motivation fastholdes, vil deres interesse vokse og deres talent vil blive stimuleret.*

### Aktioner

På Serviceassistentuddannelsen er undervisningen typisk meget teoritung, hvilket betyder at stoffet er svært at forstå og formen virker demotiverende. Til gengæld har meriteleverne typisk flere års erfaring med at arbejde med rengøring i praksis.

Eksperimentteamet arbejder derfor med udgangspunkt i elevernes praksiserfaringer, inddrager dem i planlægning af undervisningen, og sammen med underviserne reflekterer de over de anvendte metoder. Disse metoder har underviserne også benyttet på grundforløbet.

Derudover har eksperimentteamet fx udviklet 'jump-kort' for at gøre undervisningen mere visuel og anvendt 'energizers' for at opbygge og fastholde motivationen.

### Resultater

Eksperimentet er stadig i gennemførelsesfasen og der er derfor endnu ikke evalueret.

## Styrkelse af tværprofessionel didaktik

---

Eksperimentet gennemføres af Metropol på Sundhedsuddannelserne, Læreruddannelsen, PBOA og Socialrådgiveruddannelsen.

Eksperimentet er i gennemførselsfasen og er et langt eksperiment.

---

Eksperimentet handler om at anvende problembaseret læring (PBL) med inddragelse af forumspil som pædagogisk ramme på et af de tværfaglige moduler på de deltagende uddannelser.

Eksperimentet har til formål at øge de studerendes medinddragelse i undervisningen og opnå højere motivation og læring i forløbet.

### Hypotese

*PBL med inddragelse af forumspil som læringsform skaber motivation og aktiv deltagelse blandt studerende i tværgående undervisningsforløb. Udvikling af undervisernes arbejdsformer og praksis på baggrund af konkrete undervisningsmetoder baseret på PBL, vil skabe et attraktivt og dynamisk studiemiljø, hvor de studerendes tværprofessionelle kompetencer styrkes.*

### Aktioner

De deltagende undervisere i eksperimentet har foretaget fælles planlægning med supervision af PBL-konsulent, som også har understøttet kvalitetssikring af undervisningsplaner og materialeudarbejdelse.

Undviserne har modtaget undervisning i gennemførelse af forumspil.

Herefter er PBL og forumspil brugt som fast pædagogisk ramme for to forsøgsklasser med i alt 70 indskrevne studerende. De studerende er blevet præsenteret for PBL som læringssyn og for formålet med PBL – set i forhold til deres læreprocesser.

### Resultater

Eksperimentets foreløbige resultater viser, at de studerende, der har deltaget i eksperimentet, gennemsnitligt har en markant højere tilfredshed, og selv vurderer, at de har opnået et større læringsudbytte end de studerende, der har gennemgået et tilsvarende forløb uden PBL som ramme. I forsøgsklasserne besvarede 46 studerende spørgeskemaet og i de seks kontrolklasser besvarede 98 studerende spørgeskemaet.

## Talenthold på grundforløb

---

Eksperimentet gennemføres af TEC på grundforløbet på mekanikeruddannelsen. Eksperimentet er i gennemførelsesfasen og er et langt eksperiment.

---

I eksperimentet deltager 18 talentfulde autoelever. Der arbejdes på et højere niveau i engelsk og naturfag, samt med en helheds- og projektorienteret tilgang, hvor eleverne skal bygge en bil op fra bunden.

### Hypotese

*Antagelsen er, at sammensætter man et særligt talenthold på grundforløbet, og udfordrer dem med undervisning på højere niveau end de øvrige elever, så vil det fremme deres motivation for at yde deres bedste. Vi antager også, at vi, hvis vi målrettet og konsekvent indfører en anerkendende tilgang, vil vi være i stand til at motivere og udfordre eleverne til at arbejde målrettet på udvikling af deres talent.*

### Aktioner

Eleverne er blevet udvalgt til talentholdet, ved at underviserne har testet eleverne i deres viden om biler og har gennemført individuelle samtaler med dem.

Eleverne er organiseret i teams, hvor de skal samarbejde om at samle en bil fra bunden og de skal finde konstruktive og kreative løsninger på dette.

### Resultater

Midtvejsevalueringen indikerer, at de elever, der har været en del af eksperimentet, er mere tilfredse end gennemsnittet for tilsvarende elever på dette grundforløb.

Det har overrasket underviserne, hvor motiverede eleverne er gået til opgaven. Det er blevet tydeligt for underviserne, at sociale kompetencer og samarbejdsevner spiller en afgørende rolle i forhold til at kunne udvikle sit talent.



## Talentspotting og undervisningsdifferentiering

Eksperimentet går ud på først at afdække forskellige talentforståelser hos KEA's undervisere og tilknyttede virksomheder, hvorefter de didaktiske og pædagogiske metoder skal tilpasses undersøgelsens resultater.

### Hypotese

*Der er forskel på, hvordan aftagerne af de studerende ser talent i forhold til, hvordan uddannelsesinstitutionerne ser talent.*

### Aktioner

Aftagervirksomheder, undervisere og studerende er blevet interviewet med hensyn til deres opfattelse af talent. Svarene skal danne baggrund for nye rekrutteringsstrategier og talentpleje af KEA's studerende. I undersøgelsen er 24 virksomheder, 40 undervisere og seks studerende blevet interviewet.

### Resultater

Undersøgelsen viser, at der ikke var væsentlig forskel på undervisere og virksomhedernes definition af talent, men at der internt i disse grupper var stor spredning i deres måde at definere talent på. Undersøgelsen viser også, at for virksomhederne - på tværs af brancher - så handler talent i høj grad om indstilling, personlige og sociale kompetencer - udover det at være fagligt kompetent.

Da eksperimentets undersøgelse viste noget andet end forventet, må eksperimentet også tilpasses de nye erkendelser. I stedet for at harmonisere undervisernes og virksomhedernes talent-definition er det nødvendigt at indsamle yderligere viden og uddybe virksomhedernes definition af talent.

Dernæst skal det vurderes, hvordan KEA som undervisningsinstitution vil bruge denne viden til at planlægge og indrette undervisningen så det fremmer de givne kompetencer, der efterspørges i erhvervslivet.

## Teamorganiseret undervisning

---

Eksperimentet gennemføres på grundforløbet af TEC på Data.  
Eksperimentet er i gennemførelsesfasen og er et langt eksperiment.

---

I eksperimentet teamorganiseres eleverne i undervisningen for at styrke sociale relationer, give dem ejerskab til opgaverne og udvikle deres bevidsthed om ikke-faglige talenter. Der arbejdes projektorienteret med innovative opgaver i faste teams.

### Hypotese

*Vi antager, at teamorganiseret undervisning som undervisningsform vil få den enkelte elev til at føle sig som en del af klassens fællesskab og teamet. Eleverne vil opdage, at teamet ikke kan undvære et teammedlem, og der vil blive etableret sociale relationer baseret på ansvarlighed over for teamet og klassen.*

### Aktioner

Fra første skoledag er eleverne blevet organiseret i teams. Eleverne har arbejdet med samarbejde og teamforståelse og er inddraget i eksperimentet. Opgaver og projekter skal løses i teamet, hvor de skal finde og udnytte hinandens styrker.

### Resultater

Eksperimentet er i gennemførelsesfasen og har endnu ikke evalueret indsatsen.

## Tema: Fag og faglighed på nye måder

### EUX - tværfagligt projektforsløb

---

Eksperimentet gennemføres af TEC i EUX-klasser fra elektronikfagtekniker, smed og datatekniker. Eksperimentet er i gennemførselsfasen og er et langt eksperiment.

---

Eksperimentet bygger videre på et tidligere eksperiment, der omhandlede beskrivelse af en EUX-elevprofil. Der arbejdes med at skabe et tværfagligt EUX-forsløb for nystartede EUX-klasser indenfor tre uddannelser.

#### Hypotese

*Vi antager, at vi - med udgangspunkt i EUX-profilbeskrivelsen, suppleret med inddragelse af nuværende EUX-elever og deres lærere i en workshop, - kan få designet et tværfagligt projektforsløb eller årshjul, samt en organisering af et EUD/HTX lærerteam, der kan projektorganisere EUX på tværs af fag og understøtte de slutkompetencer, der efterspørges hos EUX-eleverne.*

#### Aktioner

Der er etableret et lærerteam, hvor der indgår undervisere fra EUD og HTX, og der er udviklet og gennemført det første tværfaglige projekt med EUX-elever i form af en workshop.

På workshoppen er der arbejdet med, hvordan fagene på EUX kan understøtte hinanden og integreres i tværfaglige projekter. Workshoppen tjener som igangsætter af de tværfaglige projekter, der skal eksperimenteres med i de næste EUX-klasser.

#### Resultater

Da de første aktioner netop er gennemført, er der endnu ingen resultater for eksperimentet.

## Video-instruktion

---

Eksperimentet gennemføres af TEC på VVS-uddannelsens hovedforløb  
Eksperimentet er i gennemførelsesfasen og er et langt eksperiment

---

I eksperimentet arbejder lærere sammen med en ekstern konsulent om at lave videoer af deres instruktioner til brug i VVS-værkstedet.

### Hypotese

Eksperimentet arbejder ud fra en tredelt hypotese:

*Ved at videomediene den instruerende lærerfunktion, kan vi styrke såvel den instruerende som den faciliterende lærerfunktion og forbedre undervisningsdifferentieringen.*

*Via QR koder, video og smartphones giver vi eleverne ubegrænset adgang til vores instruktioner, så de kan arbejde i et ubrudt læringsflow og tage styring over deres egen læreproces.*

*Ved at trække på elevernes uformelle læringskompetencer fra sociale medier som Youtube, kan vi skabe et engageret læringsmiljø, hvor alle deler viden med alle.*

### Aktioner

Der er udviklet videoinstruktioner til brug på VVS-uddannelsen og videoerne er netop færdiggjorte. De afprøves på de første klasser ultimo 2013.

Det er planen, at to klasser afprøver materialet ultimo 2013, og at det afprøves af to klasser primo 2014. Inden produktion af materialet har lærerne indgået i didaktiske overvejelser sammen med den eksterne konsulent.

Der er lavet en prototypevideo, som er blevet evalueret af lærerne og konsulenten. Det har dannet grundlag for, hvordan de næste videoer skulle designes og produceres. Videoerne udgives på Youtube, og der laves QR-koder, som placeres på strategiske steder i værkstedet.

### Resultater

Der foreligger endnu ingen resultater fra eksperimentet, men det påtænkes at lave en antropologisk funderet evaluering i samarbejde med den eksterne konsulent.

# Program 2: Nye samspilsformer mellem uddannelse og erhverv

---

# Tema: Nye samarbejdsformer mellem virksomheder og uddannelse

## Clusters mellem praktikvirksomheder

---

Eksperimentet gennemføres af KEA på multimediedesigner-uddannelsen. Eksperimentet er i gennemførselsfasen og er et langt eksperiment.

---

I Eksperimentet har en uddannelseschef sammen med en erhvervskonsulent, en projektleder og en underviser taget initiativ til at udbygge samarbejdet med såvel nationale som europæiske virksomheder med henblik på at styrke samarbejdet mellem uddannelses- og praktikophold.

### Hypotese

*Hvis samarbejdet mellem uddannelsessted og virksomhedernes praktikvejledere styrkes nationalt og internationalt, vil de studerende dels få bedre muligheder for at få et udenlandsk praktikophold. Dels vil en styrkelse af samarbejdet give de studerende en oplevelse af bedre sammenhæng mellem uddannelses- og praktikophold.*

### Aktioner

I eksperimentet tager eksperimentdeltagerne kontakt til nye virksomheder med henblik på at styrke samarbejdet mellem KEA og virksomhedspraktikvejledere. Målet er at sætte fokus på virksomhedernes gevinster ved at have studerende i praktik. Gennem kontakten vil KEA kunne udvikle et videnscenter, som opsamler viden om, hvilke kompetencer virksomhederne efterspørger hos deres praktikanter.

Videre etableres et interaktivt medie, som klynger af virksomheder kan benytte til at udveksle viden om praktikanter og praktiksteder.

### Resultater

Eksperimentet forventer, at et øget samarbejde mellem virksomhedernes praktikvejledere vil give KEA mere viden om, hvilke kompetencer virksomhederne efterspørger. Derigennem vil samarbejdet skabe bedre sammenhæng mellem uddannelses- og praktikforløb for den studerende.

## Eleven som aktør i praktikpladssøgningen

---

Eksperimentet gennemføres af TEC på grundforløbene Produktion og udvikling samt SSIT. Eksperimentet er i gennemførselsfasen og er et langt eksperiment.

---

I Eksperimentet har en gruppe faglærere fra grunduddannelserne på Produktion og udvikling samt SSIT motiveret elevgrupper til at tage kontakt til en række virksomheder med henblik på at sætte fokus på elevernes praksislæring.

### Hypotese

*Hvis eleverne kommer i praktik tidligere end de plejer på grundforløbene, vil de gennem disse praksiserfaringer få mere lyst til at gennemføre uddannelsen.*

### Aktioner

I eksperimentet tager eksperimentdeltagerne kontakt til virksomheder, faglige organisationer og den lokale kommune med henblik på at inddrage dem i en fokusgruppe, hvor eksterne parter inddrages i skolens arbejde.

To elevgrupper fra hvert af de to grundforløb deltager i uddannelseseksperimentet i samarbejde med virksomhederne for at styrke elevernes tilknytning til såvel skole- som praktiksted. Eksperimentholdene bliver fulgt af fokusgruppen, som evaluerer resultaterne af de to eksperimentforløb. Elevernes fastholdelse på uddannelserne bliver sammenholdt med fastholdelsen i fire kontrolhold.

### Resultater

Målet er dels, at eleverne bliver mere motiverede for at gennemføre uddannelsen, og at de oplever skoleopholdet som relevant for praktikken i virksomheden. Eksperimentet forventes at bidrage til en øget fastholdelse blandt eleverne på de to uddannelser og være med til at sikre, at en større andel af eleverne tilegner sig en læreplads, mens de går på grundforløbet.

## Jobswop

---

Eksperimentet gennemføres af TEC på hovedforløbet på karosseriuddannelsen i Hvidovre. Eksperimentet er i gennemførselsfasen og er et langt eksperiment.

---

I Eksperimentet har underviserne taget initiativ til at lave en job-swap-ordning med virksomheder, hvor undervisere får mulighed for at få indsigt i og deltage i virksomhedernes produktion. Ideen er at samarbejdet skal bygge bro mellem undervisningsforløbet og den praksislæring, eleverne møder på virksomhederne.

### Hypotese

*Når underviserne får indsigt i virksomhedernes produktionsgang og teknologi, vil de gennem disse nye vidensformer tilpasse undervisningsmaterialet på måder, der skaber bedre sammenhæng mellem skole- og praktikophold for eleverne.*

### Aktioner

I eksperimentet er der indgået aftaler med fire virksomheder, som i forvejen har skolens elever som lærlinge, om at fire lærere får et to – tre ugers praktikophold i virksomheden. På opholdet indsamler lærerne viden om virksomhedernes arbejdsgang og eventuelle anvendelser af ny teknologi.

Lærerne deltager forud for virksomhedsopholdet i et observationskursus, så de under virksomhedsopholdet kan indsamle observationer.

### Resultater

Efter at have deltaget i virksomhedsophold forventer underviserne at blive klædt bedre på til at revidere undervisningens form og indhold, så der opnås bedre sammenhæng mellem skole- og praktikophold.



## Sektoruafhængig vejledning i praktikken

---

Eksperimentet gennemføres af UU København.  
Eksperimentet er i gennemførselsfasen og er et langt eksperiment.

---

I Eksperimentet har vejledere fra UU København taget initiativ til at tilbyde elever på hoveduddannelsesforløbet af en erhvervsuddannelse sektoruafhængig vejledning under deres praktikforløb.

### Hypotese

*Hvis UU København tilbyder sektoruafhængig supplerende vejledning til studerende på hovedforløbet på en EUD, kan vejledningen medvirke til øget fastholdelse og gennemførelse på uddannelsen.*

### Aktioner

Der er efter en indledende kollektiv samtale gennemført individuelle vejledningssamtaler med eleverne, hvor eleverne har mulighed for at tale med deres vejleder om sammenhænge mellem praksislæring og teori, arbejdspladskultur og andre forhold, som eleverne oplever som udfordringer.

Videre har UU-vejlederne oprettet en lukket Facebook-gruppe, hvor eleverne kan udveksle erfaringer og diskutere relevante problemstillinger.

### Resultater

Ind til videre har eksperimentets deltagende elever givet udtryk for, at eksperimentindsatsen imødekommer et behov for at have et neutralt rum, hvor eleverne kan reflektere over de erfaringer, de gør sig i praksis.

## Uddannelsesplanlægning og virksomhedspraktik

---

Eksperimentet gennemføres af Praktikcenter TEC på autouddannelsen. Eksperimentet er i gennemførelsesfasen og er et langt eksperiment.

---

I eksperimentet vil instruktører på personvognsmekaniker-uddannelsen afprøve, hvilken af to kompetence-udviklingsmetoder, der er mest velegnede til at kompetencevurdere lærlinge med henblik på en vurdering af, om de har opnået de faglige mål, som lærlingen bør have på det trin af uddannelsen, som lærlingen befinder sig.

### Hypotese

*Hvis instruktørerne i praktikcentret systematisk bruger enten logbøger eller elevernes praktikmål i elevplan, kan de i højere grad kompetencevurdere deres lærlinge i forhold til den kommende praktikperiode, enten i en virksomhed eller i praktikcentret. Derved kan læringsindhold i praktikperioden tilpasses den enkelte lærlings behov.*

### Aktioner

To instruktører udvælger hver ti personvognsmekaniklærlinge, hvor de kompetencevurderer fem af deres lærlinge via en særlig udarbejdet logbog og fem lærlinge via målene som er beskrevet i elevplan. På den måde vil eksperimentteamet kompetencevurdere 20 lærlinge på baggrund af to delvis forskellige metoder og taksonomier.

### Resultater

Resultatet af dette eksperiment forventes at være, at instruktørerne får en række erfaringer med anvendelse af to forskellige værktøjer til brug for kompetencevurdering af lærlinge. Disse erfaringer vil indgå i overvejelser om valg af metoder og værktøjer til brug for skoleaftalen. Erfaringer fra dette eksperiment vil også blive anvendt i overvejelser om valg af metoder i andre af praktikcentret fagområder.

Ikke mindst forventes eksperimentet at give de lærlinge, som medvirker i kompetencevurderingen, en større indsigt i, hvordan de klarer de faglige krav, og hvilke krav, der skal fokuseres på i den kommende praktikperiode.

## SMV-klar

---

Eksperimentet gennemføres af DTU Diplom på Eksportingeniøruddannelsen. Eksperimentet er i gennemførelsesfasen og er et langt eksperiment.

---

Dette eksperiment vil udfordre kontaktfladen mellem DTU Diplom og de Små og Mellemstore Virksomheder (SMV).

### Hypotese

*Eksperimentteamet vil gennem en nytænkt tilgang til virksomheder skabe flere kontakter til små og mellemstore virksomheder. Ved at udveksle problemstillinger, løsninger, erfaringer og viden i diverse praktikophold og projektføløb på en 'Match event' og en nyetableret hjemmeside, kan underviserne udvikle de studerendes kompetencer, uddannelserne og egne kompetencer.*

### Aktioner

Der er gennemført en 'Match event', hvor eksperimentteamet har taget kontakt til SMV'ere og etableret en ny webside med profilering af samarbejdspartnerne. SMV'erne deltager i en netværksdag, hvor virksomhedernes har deres egen stand, og hvor deres studenterprojekter pitches.

De studerendes fortællinger om deres oplevelser på netværksdagen optages og lægges på eksperimentets hjemmeside.

### Resultater

Eksperimentteamet forventer, at de med eksperimentaktiviteterne vil øge kvaliteten af uddannelserne på DTU Diplom, da de studerende dels får bedre mulighed for at skabe kontakt til SMV'ere og målrette deres projekter i forhold til virksomhedernes behov. Dels at underviserne i højere grad vil kunne samstemme uddannelsesindholdet med virksomhedernes behov.

## Udvikling af portefolio-progression mellem praksis og uddannelse

---

Eksperimentet bliver gennemført af Metropol på Bioanalytikeruddannelsen. Eksperimentet er i implementerings- og spredningsfasen og er et kort eksperiment.

---

I eksperimentet har man afprøvet en mere aktiv inddragelse af de studerendes egne erfaringer fra klinikopholdet i den efterfølgende fysik- og kemiundervisning.

### Hypotese

*Når de studerendes egne erfaringer fra klinikopholdet (opsamlet via en portefolio) aktivt anvendes i den efterfølgende teoriundervisning, vil de studerende føle sig mere motiverede og opleve teoriundervisningen som mere relevant.*

### Aktioner

Eksperimentet bestod af to tiltag:

Dels har de studerende fået en opgave med ud i praktikken 'Under dit klinisk ophold skal du undersøge, hvor og hvordan kemi eller fysik anvendes'.

Dels har underviserne indført portefolio som værktøj til opsamling af de studerendes klinikerfaringer. Dette giver mulighed for at understøtte den studerendes udbytte af praktikken i klinikken og kunne tilrettelægge den efterfølgende teoriundervisning med relevante cases fra de studerendes klinikoplevelser.

### Resultater

Eksperimentet peger på, at de studerende og underviserne har oplevet det meningsfuldt at have opgave med ud i praksis. Motivationen i praktikken er højnet og det faglige niveau og udbytte af opgaven er markant positivt. Ses der på gennemsnitskarakteren og dumpeprocenten, er der en markant forbedring, hvilket selvfølgelig også kan tilskrives andre faktorer.

Integrationen fra fagopgaven til efterfølgende teorimodul kræver en mere gennemtænkt planlægning og tilrettelæggelse for at fungere optimalt. Behovet for individuel feedback på opgaven var en afgørende faktor for motivationen.

# Tema: Praksislæring på nye måder

## Den autentiske problemstilling

---

Ekspérimentet gennemføres af SOSU C på den pædagogiske assistentuddannelse. Ekspérimentet er et kort ekspériment, som er afsluttet.

---

I Ekspérimentet har undervisere på pædagogisk assistentuddannelse udviklet en række didaktiske metoder til at øge elevernes forståelse for koblingen mellem teori og praksis i opgaveskrivning.

### Hypotese

*Ved at øge elevens og underviserens fokus på konkrete praktiske handlemuligheder i projektarbejdet, vil elevernes evne til at skabe transfer mellem læringsrummene skole og praktik øges. Herved bliver eleverne bedre til at forstå og begrunde sammenhænge mellem teori og praksis.*

### Aktioner

I ekspérimentet har eleverne bl.a. gennemgået et workshopforløb, hvor inviterede praktikere har præsenteret forskellige typer af praksisnære problemstillinger for eleverne. Eleverne har gennem en opgave arbejdet med at løse praksisnære problemstillinger ved at hente løsningsmodeller fra de teorier, de er blevet præsenteret for i undervisningen. Herefter har eleverne selv præsenteret deres cases og forslag til handlingsanvisende løsninger.

### Resultater

Ekspérimentteamet konkluderer, at den autentiske problemstilling fremmer elevernes motivation, mindsker elevernes frustrationer ved problemformulering, samt fastholder fokus på problemstillingen og de pædagogiske handlemuligheder. Derved øges elevernes evner til at skabe transfer mellem teori og relevante problemstillinger i praksis.

## Nærtransfer og praksislæring ved digitale teknologier og læringsstile

---

Eksperimentet gennemføres af SOSU C på portøruddannelsen. Eksperimentet er i evalueringsfasen og er et kort eksperiment.

---

I Eksperimentet har undervisere på portøruddannelsen afprøvet forskellige undervisningsmetoder i undervisningen.

### Hypotese

*Anvendelse af digitale teknologier (smartphones, QR koder, kamera) og forskellige praksisnære læringsmetoder i undervisningen i forflytningsteknik, vil fremme elevernes læring.*

### Aktioner

Eksperimentet er afgrænset til en undervisningsdag, hvor eleverne på fem forskellige praksislæringsværksteder træner løfteteknikker i praksis. Eleverne får på værkstederne udleveret forskellige cases fra praksis, som de skal finde løsninger på, ud fra den teori de har læst til dagen. De skal vise deres løsninger for de øvrige elever og underviseren.

Eleverne arbejder videre selvstændigt med forskellige filmsekvenser af forflytninger på deres smartphones, som de derefter selv skal lave. Videre skal eleverne selv optage en film af en forflytning. Til filmen udformer eleverne nogle spørgsmål til refleksion

### Resultater

Eksperimentteamet forventer eksperimentaktionerne vil fremme nærtransfer og praksisnær læring, hvilket både vil højne kvaliteten af undervisningen og forventes at bidrage til en øget fastholdelse af eleverne på uddannelsen.

## Peer learning med integreret vurderingsværktøj

---

Ekspérimentet gennemføres af HRU, Region Hovedstaden.  
Ekspérimentet er et kort ekspériment, som er afsluttet.

---

Med anvendelse af peer learning som læringsmetode har kliniske vejledere eksperimenteret med sosu-assistentelever og sygeplejerskestuderendes læringsprocesser.

### Hypotese

*Peer learning med integreret vurderingsværktøj fremmer refleksion og samarbejdsevner hos uddannelsessøgende – såvel mono- som tværfagligt – samt på tværs af uddannelsestrin.*

### Aktioner

De kliniske vejledere har udarbejdet vurderingskort, som de uddannelsessøgende anvender, når de sammen to og to arbejder med opgaver omkring en patientsituation i klinisk praksis.

### Resultater

Ekspérimentet har bidraget til, at de uddannelsessøgende i højere grad lærer af hinanden uanset uddannelse og uddannelsestrin.

Vurderingskortene hjælper de uddannelsessøgende til en højere grad af refleksion. De bliver mere bevidste om, hvad de kan blive bedre til og arbejde videre med, hvorved læringsmålene bliver mere strukturerede. Det parvise samarbejde de uddannelsessøgende imellem betyder, at de uddannelsessøgende lærer af hinanden, og at deres samarbejde bliver mere struktureret.

## Virtuel læring for sterilassistenter i meritforløb

---

Eksperimentet gennemføres af HRU, Region Hovedstaden.  
Eksperimentet er et kort eksperiment, som er afsluttet.

---

Der er på den sundhedsfaglige Sterilassistentuddannelse gennemført et eksperiment med udviklingen og implementeringen af et E-læringsforløb.

### Hypotese

*Virtuelle praksisklynger kan give fleksibilitet i et meritforløb på den sundhedsfaglige Sterilassistentuddannelse. Videre antages det, at virtuelle praksisklynger kan understøtte læring og refleksion og derigennem give deltagerne et fagligt kvalitetsløft.*

### Aktioner

I eksperimentet er afholdt en virtuel praksisklynge á en times varighed. I klyngen deltog en ekstern underviser og ni sterilassistenter, som fysisk var placeret forskellige steder.

Forud for mødet i den virtuelle klynge var deltagerne blevet introduceret til it-systemet Adope Connect, den it-plattform, som holdet mødtes på.

I løbet af undervisningen præsenteres deltagerne blandt andet for filmklip, og underviser stiller løbende uddybende og reflekterende spørgsmål. Desuden besvarer deltagerne skriftlige spørgsmål relateret til det, de har set i videoen.

### Resultater

Eksperimentet med anvendelse af en virtuel praksisklynge viser sig at være et fleksibelt læringsrum, der gør det muligt for deltagerne fysisk at befinde sig forskellige steder. Undervisningen i den virtuelle praksisklynge har stimuleret deltagerne til at reflektere over deres praksis, dels i undervisningen, og dels efter undervisningen sammen med øvrige deltagere.



## Virtuelt læringsrum til refleksion

---

Eksperimentet gennemføres af Rigshospitalet - Diagnostisk Center (DIA) på Bioanalytikeruddannelsen.

Eksperimentet er et kort eksperiment, som er afsluttet.

---

I eksperimentet anvender de studerende en e-plattform til refleksion over etiske dilemmaer i klinisk praksis samt refleksion over kernefaglige opgaver på tværs af laboratoriemedicinske specialer.

### Hypotese

*Hvis de studerende får et virtuelt læringsrum, hvor de reflekterer over fagetiske problemstillinger, får de studerende mulighed for at udvikle en nuanceret praksis, hvor de kan træffe kvalificerede valg, både fag-fagligt og fagetisk. Videre forventes det virtuelle læringsrum at bidrage til en øget og forbedret transfer mellem teoretiske og praktiske problemstillinger.*

### Aktioner

I eksperimentet er de studerende blevet introduceret for portfolio og e-plattformen WIKI Space.

De studerende har anvendt WIKI Space til at reflektere over etiske og faglige dilemmaer i praktikken, ligesom de her reflekteret over kernefaglige opgaver på tværs af de laboratoriemedicinske specialer, hvor de har teorien med sig fra uddannelsesinstitutionen. Det vil sige et specialespecifikt rum, hvor de studerende har reflekteret over egen klinik, og et tværfagligt rum hvor de studerende reflekterer over tværfaglige dilemmaer.

### Resultater

Eksperimentets viser, at de studerende finder det lettere at reflektere over humanistiske emner end naturfaglige emner. Videre får etik, kommunikation og kvalitetssikring mere fokus hos de studerende, når der stilles et krav om, at de skal reflektere.

Det anbefales, at de studerende får en grundig introduktion til e-læringsplatformen.



# Program 3: Den eksperimenterende organisation

---

# Tema: Kvalitet og styring med afsæt i praksis

## Antropologisk undersøgelse om fastholdelse og frafald

---

Ekperimentet gennemføres af TEC.

Ekperimentet er i gennemførelsesfasen og er et langt kaskadeeksperiment, der gennemføres på flere institutioner.

---

I ekperimentet indsamler og analyserer en antropolog elevens erfaringer med at gå på et af skolens grund- eller hovedforløb og lærernes erfaring med at undervise eleverne.

### Hypotese

*Vi antager, at den antropologiske metode kan tilvejebringe en ny og anderledes viden, om hvilke forhold, der motiverer og demotiverer eleverne undervejs i uddannelsesforløbet. Vi antager, at denne viden kan bidrage til at styrke kvaliteten af uddannelsen og skolemiljøet og dermed øge fastholdelse af eleverne i uddannelse.*

### Aktioner

Ekperimentet er gennemført på to grundforløbshold på uddannelserne: Chauffør og IT-support, samt på to hovedforløbshold på VVS energispecialistuddannelsen.

Antropologen har observeret eleverne i og uden for undervisningen, skrevet feltnoter og udført individuelle interviews med elever og enkelte lærere. Interviewene er blevet optaget og transskriberet. Der er også udført en spørgeskemaundersøgelse blandt samtlige elever på de udvalgte hold.

Undersøgelsen har et elevperspektiv. Der spørges til elevernes oplevelser og erfaringer med undervisningen og uddannelsen. Den har til formål at sætte ord på en måske allerede eksisterende, men ikke-italiesat viden. Det kan eksempelvis være elevernes kulturelle koder og normer.

### Resultater

Ekperimentet er endnu ikke evalueret, så der foreligger ikke resultater endnu. Både den antropologiske metodebrug og undersøgelsens resultater vil blive taget med i evalueringen.

# Tema: Nye ledelsesformer og samarbejdsrelationer

## Ambassadører som oversættere

---

Eksperimentet gennemføres af TEC.  
Eksperimentet er i gennemførelsesfasen og er et langt eksperiment.

---

I eksperimentet arbejder TEC med at forankre og understøtte arbejdet med uddannelseseksperimenter ved at etablere et korps af eksperimentambassadører i organisationen.

### Hypotese

*Etablering af et korps af eksperimentambassadører på TEC vil understøtte og kvalificere arbejdet med den eksperimenterende metode og nye arbejdsformer, øge udviklingskapaciteten, herunder støtte og facilitering i forbindelse med nye uddannelseseksperimenter samt styrke videndeling på tværs af TEC.*

### Aktioner

I eksperimentets planlægningsfase er der udnævnt eksperimentambassadører. Der har været afholdt møder hvor ambassadørerne, hvor man har arbejdet med at definere roller og kompetencer i forhold til de opgaver som ambassadørkorpset skal varetage.

Ambassadørerne har indledningsvis fungeret som 'oversættere' af den eksperimenterende metode overfor eksperimentteams i TECs forskellige områder og afdelinger. I eksperimentets kommende fase, vil alle ambassadørernes roller og funktioner blive foldet ud i praksis omkring eksperimenterne.

### Resultater

Indtil videre har eksperimentet vist, at nogle ambassadører har været usikre på deres rolle og hvilke opgaver de skulle løfte. Nogle er gået i gang med funktionen umiddelbart, mens andre ikke har fungeret som ambassadører. Disse erfaringer vil eksperimentteamet arbejde ud fra i videre i eksperimentet.

## Faglige fællesskaber

---

Eksperimentet gennemføres af TEC.  
Eksperimentet er i evalueringsfasen og er et langt eksperiment.

---

I eksperimentet vil TEC etablere faglige fællesskaber for bedre at kunne udvikle og sprede viden i organisationen.

I de faglige fællesskaber samles medarbejdere på tværs af organisationen om udviklingen af TEC's strategiske indsatsområder.

### Hypotese

*Ved at lede og udvikle undervisningen i faglige fællesskaber frem for faggrupper brydes fagmonopolet, og der åbnes for, at udvikling på TEC bygger på viden, og at denne viden har gode betingelser for at blive spredt på TEC.*

### Aktioner

Direktionen har etableret seks faglige fællesskaber, som inddrager alle afdelinger og uddannelser på TEC – i alt cirka 60 medarbejdere. Hvert fagligt fællesskab består af cirka ti medarbejdere med faglige kompetencer, erfaring og engagement inden for skolens strategiske indsatsområder. Det strategiske niveau er repræsenteret i grupperne ved en chef eller en mellemlider.

Første del af eksperimentet har været fokuseret på implementering af en tværorganisatorisk enhed og det at lede på viden.

Anden del af eksperimentet er koncentreret om at opstille forslag til og kvalificere eksperimenter, som gennemføres i udvalgte områder på TEC.

Sidste del af projektet vil fokusere på implementering af ny viden og bedste praksis fra forsøgszonerne og ud i organisationen

### Resultater:

Der foreligger ikke resultater endnu.

## Fagligt fællesskab

---

Eksperimentet gennemføres af Metropol.  
Eksperimentet er i gennemførelsesfasen og er et langt eksperiment.

---

I eksperimentet har ledere og medarbejdere med forskellige fagligheder og organisatoriske niveauer skullet arbejde sammen om særlige strategiske indsatser, der er innovative, og som skal udfordre etableret praksis.

### Hypotese

*Ved at arbejde i ad hoc nedsatte teams, der går på tværs af organisatoriske enheder, ledelsesniveauer og fagligheder, bliver der arbejdet mere tværfagligt og innovativt, og udviklet mere bæredygtige løsninger på aktuelle uddannelsesudfordringer, også i forhold til implementering og efterfølgende drift.*

### Aktioner

I eksperimentet er der sammensat en gruppe bestående af ti deltagere: programansvarlige ledere, repræsenteret ved institutchefer og uddannelseschefer samt eksperimentansvarlige medarbejdere, repræsenteret ved ambassadører.

Gruppen har mødtes tre gange med det primære formål at prioritere, kvalificere og igangsætte strategiske innovative tiltag i forhold til pædagogisk praksis. De programansvarlige ledere skulle sikre videndeling og støtte op fagligt omkring eksperimenterne indenfor deres programområde.

### Resultater

Eksperimentet viste, at gruppens deltagere ikke havde en fælles forståelse af gruppens opgaver og formål - nemlig at kvalificere og sikre drift på innovative pædagogiske tiltag. Der var også forskellige vidensforudsætninger i forhold til formålet og til det at indgå i gruppen.

Det kan forklares i, at institutcheferne, gennem deres arbejde i styregruppen, har haft bedre mulighed for at i talesætte det faglige fællesskab og hele laboratorietankegangen, end uddannelseslederne og medarbejderne. I praksis betød det, at den fælles meningskabende proces tog mere tid end forventet.

Med baggrund i disse erfaringer og i en evaluering, fokuseres på strategilægning og behovet for fælles videnskabelse, når eksperimentet fortsætter. Der er desuden udarbejdet et kommissorium for fællesskabet og etableret en ny organisering i forhold til eksperimenterne og det faglige fællesskab.

## Implementeringsmodel

---

Ekperimentet gennemføres af KEA.

Ekperimentet er i implementerings- og spredningsfasen og er et kaskadeeksperiment i to dele.

---

I Ekperimentet har Forsknings- og Innovationscenter KEA udviklet et organiseringskoncept, der skal styrke implementerings- og spredningsarbejdet omkring gennemførte eksperimenter.

### Hypotese

*Med en større viden om deltagermotivation og forudsætninger, såsom kompetencer, ressourcer, roller, rammevilkår og betydning for eksperimenternes gennemførelse og succes, vil ledere og undervisere sammen være bedre rustet til at træffe beslutninger omkring eksperimenternes videre proces, og det vil øge motivationen - lokalt på uddannelserne - til at hjemtage og forankre eksperimenter.*

### Aktioner

I ekperimentet har eksperimentansvarlig kortlagt den nuværende situation på KEA omkring implementering af gennemførte eksperimenter ved at analysere eksperimentrapporter og ved dialog med tidligere eksperimentansvarlige og eksperimentdeltagere.

Teamet har formuleret et organiseringskoncept i form af en workshop-gruppe. Workshopgruppen består af undervisere, en studievejleder og en uddannelseschef, og repræsenterer et tværsnit af KEA's programmer og centre.

Gruppen skal varetage research, forberedelse og udviklingsarbejde samt afvikle eventet 'projekt-bazar', hvor undervisere og uddannelseschefer fra alle uddannelser på KEA sammen skal arbejde med evaluerings-, forankrings-, og beslutningsarbejdet omkring eksperimenter.

### Resultater

De foreløbige resultater af ekperimentet bekræfter behovet for en organisering omkring implementerings- og spredningsarbejdet, som fx workshop-gruppekonceptet.

Interviews og spørgeskemaundersøgelse udtrykker blandt andet et behov for at styrke formidlingen, skabe overblik over eksperimenternes proces og kontekst og bedre planlægning, projektledelse og organisering omkring eksperimentprocessen, for derved at ruste uddannelseschefer og undervisere til mere kvalificeret at træffe valg i forhold til implementering og hjemtagelse af eksperimenter til de enkelte uddannelser.



## Ledelse på kerneydelsen

---

Eksperimentet gennemføres af CPH WEST.  
Eksperimentet er i gennemførelsesfasen og er et langt eksperiment.

---

I eksperimentet samarbejder ti ledere og 150 lærere på CPH WEST's erhvervsuddannelsesafdelinger om at udvikle en organisering, der gør, at ledelsen kommer tættere på undervisningen. En organisering, der i højere grad end den nuværende, lægger op til, at ledere og lærere kan være i dialog med hinanden om kerneydelsen.

### Hypotese

*En organisering, der beforder, at ledelsen kommer tættere på kerneydelsen vil sætte lederne i stand til positivt at inddrage og udfordre underviserne med henblik på skabe optimale læringsmiljøer for eleverne og sikre udviklingen og udfoldelsen af den ønskede pædagogik.*

### Aktioner

I eksperimentets første del er der blevet etableret en ny organisering, der skal fremme, at ledelse og lærere kommer tættere på hinanden.

Deltagerne er blevet uddannet til at kunne varetage deres funktion i organiseringen. Der er blandt andet nedsat pædagogiske grupper med ledere og lærere i hver EUD-afdeling, som er blevet uddannet til at angribe pædagogikken systemisk. Der er også uddannet pædagogiske vejledere, der har det store overblik og tovholdere, der står for det processuelle. Alle lærerne er blevet uddannet i et e-learning-program om pædagogisk tænkning. Der har desuden været afholdt en temadag for ledelsen om systemisk ledelse.

### Resultater

Den etablerede organisering afprøves og evalueres ultimo 2013. Derefter justeres den og afprøves igen i 2014. I den afsluttende evaluering af eksperimentet vil det blive undersøgt, om den nye organisering har bevirket, at lederne er kommet tættere på kerneydelsen.

## Netværksledelse

---

Eksperimentet gennemføres af UU København.  
Eksperimentet er i implementeringsfasen og er et langt eksperiment.

---

I Eksperimentet afprøver ledelsen i UU København en ny organiseringsform, hvor teams af fem vejledere udvikler og gennemfører vejledningsaktiviteter i et samarbejde med hinanden og i tæt dialog med deres nærmeste leder.

### Hypotese

*Hvis vi (vej)leder i mindre netværk opkvalificeres vejledningen.*

Herunder:

- *Hvis vejledere samarbejder om en række vejledningsaktiviteter, vil det genere merværdi til gavn for vejledere og samarbejdspartnere og for unge og deres forældre.*
- *Hvis ledelsen er tættere vejledernes praksis, vil det give ledelsen større indsigt og dermed bedre forudsætninger for at understøtte de vejledningsfaglige tiltag, som styrker UU Københavns mål.*

### Aktioner

I eksperimentets første del er der indsamlet viden om, hvad en gruppe vejledere oplever i forbindelse med at skulle løse vejledningsopgaver i mindre netværk frem for at løse alle vejledningsopgaver på egen hånd.

UU København gennemførte et møde, hvor cirka 50-60 inviterede vejledere fra grundskolen og 10. klasse på forskellige skoler og uddannelsesinstitutioner mødte op. Til mødet blev der gennemført en kvantitativ spørgeundersøgelse. Gruppens svar blev gjort synlige samtidigt på en storskærm gennem brug af programmet 'Mentimeter'. Metoden havde dels det formål at få en samlet tilbagemelding fra hele vejledergruppen, og dels at nuancere den enkeltes ide om, hvad samtlige vejledere mener om at vejlede i mindre netværk ud fra eksperimentets hypotese.

Anden del af eksperimentet er endnu ikke gennemført. Her vil der blive afviklet en konkret vejledningsaktivitet og skabt en mødestruktur, hvor vejledere mødes i et mindre netværk på fem vejledere sammen med den nærmeste leder.

### Resultater

Foreløbigt indikerer eksperimentet (spørgeskemaundersøgelsen), at størstedelen af vejlederne er enige i, at det giver merværdi at vejlede i netværk. Størstedelen mener, at deres personlige ressourcer udnyttes bedre, og at en struktureret mødeplan for disse netværk er en fordel. En overvejende del enige i, at det vil øge ledelsens faglige viden, hvis de kommer nærmere praksis.

Undersøgelsen viser også, at mange føler sig alene i vejlederarbejdet. Det peger på, at samarbejde i mindre teams kan have en positiv effekt på denne følelse.

## Nye ledelsesformer og samarbejdsrelationer

---

Eksperimentet gennemføres af SOSU C i ledergruppen, på tværs af afdelinger og uddannelser. Eksperimentet er i evalueringsfasen og er et langt eksperiment.

---

I Eksperimentet arbejder ledergruppen på SOSU C med nye ledelsesformer og samarbejdsrelationer, herunder systematisk videndeling internt i ledergruppen og videndeling med omverdenen. Sigtet er at kvalificere ledergruppen, så den i højere grad bliver i stand til at agere med forandrings- og innovationsparathed.

### Hypotese

*Hvis der foregår målrettet og systematisk indsamling af viden og erfaringer fra andre institutioner, og der foregår mere målrettede drøftelser i ledergruppen om nye og anderledes ledelsesopgaver vil det fremme en forandrings- og innovationsparathed i ledergruppen.*

### Aktioner

Eksperimentet er langt og falder i tre perioder. I første periode har ledergruppen arbejdet med at indsamle viden og erfaringer i forhold om ledelsesformer og samarbejdsrelationer. Dette er gjort systematisk: Ledergruppen har udvalgt relevant viden og erfaringer, som de derefter har drøftet målrettet til fastlagte møder og fora.

Anden periode i eksperimentet vil omhandle konkret nyskabelse og samskabelse af nye ledelsesformer og samarbejdsrelationer. Tredje periode bliver en afprøvningsfase, hvor de nye ledelsesformer og samarbejdsrelationer afprøves i en afgrænset kontekst, inden der tages stilling til eventuel spredning og implementering ultimo 2014.

### Resultater

Denne første del af eksperimentet er blevet evalueret ved hjælp af et fokusgruppeinterview i ledergruppen og skriftlige notater, hvor deltagerne tager stilling gruppens forandringsparathed. På baggrund af notater, forløb og interviews vurderer gruppen, at dataindsamling og dialogen omkring denne har gjort ledergruppen mere forandringsparat.

## Nyeste viden ind i undervisningen

---

Eksperimentet gennemføres af KEA på Designteknolog.  
Eksperimentet er i evalueringsfasen og er et kort eksperiment.

---

I eksperimentet arbejder en gruppe undervisere med at kvalificere undervisningen ved at udvikle et undervisningsmateriale, der er underbygget af ny forskningsviden.

### Hypotese

*Hvis underviserne bliver introduceret til områder, hvor det er muligt at skaffe ny forskningsviden, samt bliver indført i, hvordan denne viden kan indarbejdes i undervisningsmaterialet, kan vi opnå en bedre undervisning set ud fra et kvalitets- og progressionsmæssigt synspunkt og højne underviserens faglige kompetencer.*

### Aktioner

En gruppe undervisere blev udvalgt fra tre fagteams til at indgå i eksperimentet. Underviserne arbejdede med indsamling af forskningsviden. Specifikt indsamlede de, via en artikeldatabase, relevant viden i forhold til udviklingen af et konkret undervisningsmateriale.

Underviserne udviklede et undervisningsmateriale baseret på research af peer-reviewed forskningsartikler. Materialet blev afprøvet på et hold med 20 designteknolog-studerende.

### Resultater

Der blev foretaget en spørgeskemaundersøgelse i forhold til de studerendes opfattelse af kvalitetsniveau mm. Undersøgelsen viser, at en overvejende del af de studerende føler en større læringsprogression efter undervisningsforløbet. De studerende oplever også et større engagement, da de bliver mere bevidste om deres muligheder for øge deres læring.

Der blev desuden foretaget et interview med underviseren omkring oplevelsen af formidling af ny forskningsbaseret viden. Underviseren føler en øget motivation i undervisningen, eftersom det giver mulighed for at højne den faglige barre og dermed også det faglige niveau.

Eksperimentteamet vurderer, at eksperimentet har givet alle involverede parter (studerende, underviser, ledelse) grundlag for at foretage en forandring af metoder og didaktik, som vil skabe bedre læringsresultater.

## Samarbejdsdrevet innovation på tværs

---

Ekperimentet gennemføres af TEC.  
 Ekperimentet er i gennemførelsesfasen og er et langt ekperiment.

---

Ekperimentet handler om at afdække barrierer og drivkræfter for samarbejdsdrevne tværororganisatoriske innovationsprocesser. Hvordan kan de institutionelle rammer og ledelsesformer fremme samarbejdsdrevne innovationsprocesser? Ekperimentet tager udgangspunkt i læringsspillet CO-CREATOR.

### Hypotese

*Ved at arbejde med samarbejdsdrevet innovation, via et læringsspil, kan vi afdække og se nye muligheder for, hvordan vi kan fremme samarbejdsdrevet innovation i organisationen.*

### Aktioner

Medarbejdere fra maler-, VVS-, el- og flyafdelingen, samt virksomhedssekretariatet og kursusadministrationen har deltaget i ekperimentet. De har brugt læringsspillet CO-CREATOR som procesværktøj. Spillet simulerer et projekt, hvor deltagerne erfarer, hvordan det er at arbejde med samarbejdsdrevet innovation.

Deltagerne har spillet CO- CREATOR for at få en fælles forståelse af samarbejdsdrevne innovation og for at kunne tilrettelægge ekperimentet omkring en konkret case: udvikling af tværfaglige 'bløde' kurser som en del af kompetencepakkerne på AMU-området..

Herefter har deltagerne afholdt møder, hvor de med spillet som udgangspunkt, har udviklet prototyper på disse kurser. Prototyperne er fremlagt på flere virksomhedsbesøg hos aftagerne, blandt andet hos Bravida, med henblik på yderligere kvalificering af kompetencepakkerne.

I ekperimentets kommende fase vil der i samarbejde med brancherne, el, vvs og maler, være yderligere afprøvning og kvalificering af prototyperne.

### Resultater

I ekperimentet har man planlagt at evaluere den samarbejdsdrevne innovationsproces som er foregået. Man vil tage udgangspunkt i fokusgruppeinterviews med ekperimentdeltagerne. Desuden er der foretaget observationer, som vil blive analyseret.



# Program 5: Nye karriereveje

---

# Tema: Nye vejledningsformer

## Afklaringsforløb på adgangsbegrænsede uddannelser

---

Eksperimentet gennemføres af CPH WEST på Beklædningshåndværkeruddannelsen  
Eksperimentet er i gennemførelsesfasen og er et langt eksperiment.

---

Med udgangspunkt i Beklædningshåndværkeruddannelsen, iværksætter CPH WEST initiativer, der fremmer elevernes afklaring og møde med faget inden uddannelsesstart.

### Hypotese

*Et afklaringsforløb for elever til de adgangsbegrænsede uddannelser med et klart fokus på arbejdsvilkår og krav fra branchen, vil give de pågældende elever et mere afklaret billede af deres fremtidige uddannelsesforløb – et billede, der vil fremme deres fastholdelse på uddannelsen.*

### Aktioner

CPH WEST Beklædning samt SKP- assistenter og en vejleder, afholder et forløb over to dage for elever der søger kvoteplads. SKP-eleverne inddrages som 'hjælpere' til de praktiske sy-opgaver på SKP -værkstedet samt grundforløbet.

### Resultater

Der gennemføres et fokusgruppeinterview omkring elevernes afklaring med hensyn til beklædningshåndværkeruddannelsen henholdsvis før og efter uddannelsen.



## Fra EUD til videregående uddannelse

---

Eksperimentet gennemføres af SOSU C i samarbejde med Metropol og UU København. Eksperimentets består af to dele. Anden del er i gennemførelsesfasen og er et kaskadeeksperiment.

---

I eksperimentet samarbejder SOSU C, Metropol og UU København om at tydeliggøre social og sundhedsassistentuddannelsen som vej til sygeplejerskeuddannelsen.

### Hypotese

*Flere unge vil benytte social- og sundhedsuddannelsen som vejen til en videregående uddannelse i form af sygeplejerskeuddannelsen, hvis SOSU C i samarbejde med UU Metropol iværksætter initiativer, som tydeliggør social- og sundhedsuddannelsen som en realistisk og fordelagtig vej for unge til sygeplejerskeuddannelsen.*

### Aktioner

Eksperimentet er et kaskadeeksperiment. I første del har der været fokus på indsamling af viden fra to grupper: Dels elever på grundforløb ved social- og sundhedsuddannelsen. Dels studerende fra sygeplejerskeuddannelsen med baggrund som social og sundhedsassistenter. Disse blev spurgt til deres forventninger, erfaringer og ikke mindst oplevelser af muligheder og barriere mod en videregående uddannelse via EUD.

I eksperimentets videre forløb vil der blive iværksat initiativer, der tydeliggør en karrierevej fra EUD til videregående uddannelse. I anden del af eksperimentet er fokus på formidling af fordele og muligheder ved Social- og Sundhedsuddannelsen som vejen mod en videregående uddannelse til 9. klasseelever ved et uddannelsesaften arrangeret af UU København.

### Resultater

Eksperimentets første del viser, at elever og studerende oplever manglende viden om uddannelsesmuligheder og vejledning om uddannelsesmuligheder fra Social- og Sundhedsuddannelsen. Endvidere efterlyser elever og studerende opbakning fra undervisere og ansatte i praktikken omkring ønsket om videreuddannelse efter EUD.

## Personligt entreprenørskab

---

Ekperimentet gennemføres af TEC.  
 Eksperimentet er i gennemførelsesfasen og er et langt eksperiment.

---

I eksperimentet samarbejder vejledere og lærere på TEC om at styrke elevernes personlige entreprenørskab ved at sætte et tematiseret undervisningsbaseret vejledningsforløb på skoleskemaet.

### Hypotese

*Vejledning som fag vil tilføre eleverne en bredere og mere fælles viden, der gør det muligt for dem i højere grad at opnå et personligt entreprenørskab i relation til uddannelses- og arbejdsmarkedsperspektiv.*

*Med vejledning som fag tilbyder vi elevgrupper vejledning i et bredere perspektiv, hvor fokus flyttes fra individet til at omhandle strukturelle forhold, såvel på skolen som i samfundet.*

### Aktioner

Ekperimentet foregår på fem hold/klasser: i 10.klasse, i Afklaringscentret, på HTX og EUD.

Eleverne får undervisning i ni områder med tilhørende værktøjer, der tilsammen skal styrke deres personlige entreprenørskab. Ofte er der både en vejleder og en lærer er til stede.

- 1) Strategi og planlægning
- 2) Karriere og kompetencer
- 3) Økonomi og forventninger
- 4) Helbred og fysisk træning
- 5) Information og teknologi
- 6) Identitet og selvopfattelse
- 7) Valgprocesser og sandsynligheder
- 8) Netværk og levevej
- 9) Præsentation og kommunikation

### Resultater

Der foreligger endnu ingen resultater.

## Mødeledelse for studerende

---

Eksperimentet gennemføres af KEA.  
Eksperimentet er i implementeringsfasen og er et kort eksperiment.

---

I eksperimentet samarbejder studievejledningen på KEA med studerende om at gennemføre møder styret af studerende.

### Hypotese

*Hvis vi uddanner studerende til at styre møder i selvstyrede grupper, hvor alle deltagere i gruppen bliver set og hørt omkring fagligt relevante emner, skabes et bedre fagligt og socialt studiemiljø og derved trivsel og tilknytning til studiet for den enkelte studerende.*

### Aktioner

Eksperimentet gennemføres i to dele. I første del afdækkes de studerendes kendskab til mødeledelse.

Her har vejlederne afholdt en workshop omkring mødeledelse og vidensdeling, hvor seks studerende på Design og Business var inviteret. Inden workshoppen gik i gang besvarede de studerende et spørgeskema, hvor de vurderede deres kendskab til mødeledelse. De skulle også vurdere, hvad de synes om det planlagte eksperiment, der går i gang på næste periode af deres uddannelse.

I eksperimentets anden del gennemføres et mødeforløb med elevstyrede møder ugentligt og enkelte vejlederstyrede møder, som handler om studieteknik.

### Resultater

Målet med denne del af eksperimentet var at afprøve workshoppen og få input til forbedring, som skal bruges i anden del af eksperimentet.

De studerende var overvejende meget interesserede i teori om mødeledelse. De vurderede dog, at der skal afsættes mere tid til workshoppen, og at det - for at skabe fælles forståelse - ikke kun bør være mødefacilitatorer der deltager. Det blev tydeligt på mødet, at det var nødvendigt at tale om møderegler og roller. De unge var fx bange for at blive socialt isolerede, hvis de påtog sig rollen som mødefacilitator.

## Studievejledning i klasserummet

---

Eksperimentet gennemføres af Metropol i vejledningen på bioanalytikeruddannelsen. Eksperimentet er i implementerings- og spredningsfasen og er et kort eksperiment.

---

I eksperimentet har man afprøvet, hvordan vejledning fungerer i grupper inde i det fysiske læringsrum.

### Hypotese

*Vejledning i klasserummet giver de studerende større kendskab til studievejledningen, hvilket medfører at flere efterfølgende søger individuel vejledning.*

### Aktioner

Rent fysisk og organisatorisk er vejledningen blevet centraliseret og derfor ikke længere så tæt på uddannelserne som tidligere, hvilket har medført at antallet af studerende, der opsøger vejledningen, har været dalende.

Behovet for vejledning er størst i forbindelse med opstarten på en ny uddannelse, hvorfor gruppestudievejledningen er placeret på modul 7.

Tiltag i eksperimentet var tilrettelæggelse af tre workshops med udgangspunkt i indretning af et mobilt fysisk rum inde i undervisningslokalet. Der blev opstillet en vejledervæg med plakater med studievejledningens servicetilbud, samt en arbejdsplads til vejlederen mens han/hun 'venter' på, at de studerende skal opsøge dem.

### Resultater

Vejlederens optagethed af arbejdsopgaver påvirkede de studerends lyst til at opsøge vejlederen positivt. Vejlederens tilstedeværelse virkede mere naturlig i undervisningslokalet, når de var optaget af opgaver og dermed indgik i det arbejdsfællesskab, der allerede var i undervisningslokalet i stedet for kunstigt at sidde og 'vente' på at skulle vejlede.

## Ung-til-ung-vejledning via Facebook

---

Eksperimentet gennemføres af UU København.  
Eksperimentet er i implementeringsfasen og er et langt eksperiment.

---

I eksperimentet undersøger UU København, om de kan bruge Facebook som vejledningsredskab i forhold til at igangsætte en dialog med de unge om deres valg af ungdomsuddannelse. Dialogen foregår mellem udvalgte unge, der enten går på eller har gået på en erhvervsuddannelse og en 10. klasse.

### Hypotese

*Hvis vi anvender Facebook og ung-til-ung-dialog i vejledningen, så antager vi, at:*

- *det bidrager til at nedbryde fordomme om uddannelserne*
- *det giver de unge nye perspektiver, da de i højere grad kan identificere sig med andre unge end med en voksenvejleder*
- *det skaber større refleksionsrum og dialog udenfor klasseværelset og på tværs af byen og sociale skel*
- *det skaber mere aktivitet på UU Københavns Facebook-side, og at der er mere brugbar information for de unge i Københavns kommune*

### Aktioner

UU København har afholdt en workshop, faciliteret af to UU-vejledere. Deltagerne var unge med forskellige uddannelsesprofiler, som kom med input til forbedringer af UU Københavns Facebook-side samt et par af de unge, der er del af et ungepanel etableret i eksperimentet.

Der blev gennemført en exit poll, som elever i en 10. klasse fra Amager Ungdomsskole besvarede. Exit polen oplyste en række mulige årsager til, at de unge fravælger en erhvervsuddannelse. Efter en fælles dialog omkring elevernes kendskab til erhvervsuddannelserne, formulerede eleverne spørgsmål til udvalgte unge fra erhvervsuddannelserne-, som de bagefter gik i dialog med på Facebook.

### Resultater

Eksperimentet blev observeret, og eleverne besvarede et spørgeskema omkring deres oplevelse af eksperimentet og dialogen med de unge fra erhvervsuddannelserne.

Eksperimentet viser, at de unge overvejende synes godt om ung-til-ung-vejledningen. De giver udtryk for, at de får et andet og mere aktuelt billede af en uddannelse ved at være i dialog med en ung fra uddannelsen.

Evalueringen viser også, at de unge ikke vil undvære en voksenvejleder, da de oplever, at voksenvejlederen er neutral i sin præsentation af de forskellige uddannelser – og at voksenvejlederen har års erfaring, som de unge godt kan lide at trække på.

## 51 uddannelseseksperimenter

Det erhvervsrettede uddannelseslaboratorium /v Teknisk Erhvervsskole Center og Professionshøjskolen Metropol

Teknisk Erhvervsskole Center  
 Nordre Fasanvej 27  
 2000 Frederiksberg C

Professionshøjskolen Metropol  
 Tagensvej 18  
 2200 København N

Projektchef Dorrit Sørensen  
 doso@phmetropol.dk  
 +45 72 48 70 09

[www.uddannelseslaboratoriet.dk](http://www.uddannelseslaboratoriet.dk)

## Partnerne i Det erhvervsrettede uddannelseslaboratorium

**TÉC**

PROFESSIONSHØJSKOLEN

**METROPOL**

**DTU** Danmarks  
 Tekniske  
 Universitet

**CEFA**  
 VI FREMMER VIDEN

**UCC**  
 University College UCC

KØBENHAVNS  
 TEKNISKE  
 SKOLE **kts.**

**SOSU<sup>C</sup>**

**REGION H** Rigshospitalet

**cefu** | Center for  
 Ungdomsforskning

**UU KØBENHAVN**

**REGION H** HR & Uddannelse

**kea**  
 KØBENHAVNS ERHVERVSAKADEMI

**CPH WEST**  
 UDDANNELSESCENTER KØBENHAVN WEST

**REGION H** Region  
 Hovedstaden

DEN EUROPEISKE UNION  
 Den Europæiske Socialfond   
 Vi investerer i din fremtid

**UDDX**  
 Det erhvervsrettede  
 uddannelseslaboratorium